

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 c
Helyben háshos hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 c
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
kedd utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség közlatait visszadárs
vagy megörösisére nem vállalkozik.

Hirdetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Megjelenés ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 12.

Mangra Vazul — aradi püspök.

Az aradi gör. kel. zsinat 4 szavazat-többséggel Goldis János örökébe püspöknek választotta Mangra Vazult, a nagyváradai gör. kel. püspöki helynököt.

Hogy a zsinat többségének bizalma püspöki méltóságra emeli a volt püspöki helynököt, — ezt első tekintetre természetesnek fogja találni mindenki. De a ki ismeri Mangra Vazulnak multját, a ki tudja azt, hogy ő évtizedeken át a nemzetiségi tulzókknak és izgatóknak hirhedt vezére volt, hogy nemzetiségi izgatás vádjá miatt tíz évvel ezelőtt a magyar közoktatásügyi miniszter rendeletére Metianu püspök felfüggesztette őt tanári működésétől, — az méltán fog csodálkozni azon, hogy most Goldis püspök örökébe Mangra Vazul ül s — ha a kormány felterjesztésére megerősíti megválasztását a király — mint főrendiházi tag, előkelő magyar közjogi méltóság viselője, bevonul a magyar törvényhozás termébe.

Két-három év óta feltűnő változás észlelhető a magyarországi gör. kel. románok körében.

Mikor Goldis aradi püspökké választásáról volt szó, mindenkinek feltűnt, hogy érdekében leginkább Mangra működött; pedig Goldist magyar érzelműnek ismerte mindenki, Mangra pedig hirhedt nemzetiségi agitátor volt. Még nagyobb feltűnést keltett, hogy Goldis püspök emlékezetes installációján, hol Tisza István gróf magyar-román szövetséget kötött Goldis-ekkel — Mangra Vazul a multakért vezekelő hazafias szellemű pohárköszöntőt mondott. Azt már azután mindenki ezen előzmények természetes következményének tekintette, hogy Goldis helyébe Mangra Vazul lett nagyváradai püspöki helynök.

Mindezek dacára Nagyváradon nem sok bizalommal fogadták az új vikáriust.

Be kell azonban ismerni minden fenn tartás nélkül, hogy Mangra Vazul e két év alatt, a mit itt Nagyváradon közöttünk töltött — hű maradt új programjához, melynek főirányelve a magyar barátság volt.

Nem vonult félre a magyar társadalomtól, sőt azt mondhatjuk, kereste azt. Társadalmi mozgalmainkban részt vett s nem maradt el ünnepeinkről. Ellenben nincs tudomásunk róla, hogy azóta bármiféle nemzetiségi irányu mozgalomban részt vett volna.

Most — ha elnyeri a királyi megerősítést — tágasabb működési tér nyílik meg előtte, a hol ha hű marad a magyarbarát politikához, ellenségeitől is elismert nagy tehetségével és tudásával sok jót művelhet a magyar haza javára.

Nemzetiségeinktől nem kívánja senki, hogy megtagadják nyelvüket, nemzetiségüket. Mangrától sem várja ezt senki új előkelő méltóságában sem. De igenis méltán elvárja tőle a magyar haza, mely most fényes közjogi méltóságot és dús javadalmat nyújt neki, hogy hiveit megerősíti a magyar haza iránti köteles hűségben és szeretetben.

* * *

A ma aradi püspökké választott Mangra Vazul életrajzát a Lexicon adatai után a következőkben adjuk:

Mangra Vazul, politikus, szül. Budorásán (ma Bondoraszó, Bihar) 1852. Elemi és középiskoláit Belényesen, a jogot Nagyváradon s a teológiát Aradon végezte. Midőn Metianu az aradi teológiát újlag szervezte, őt is tanárrá nevezte ki, előadván az egyházjogot 1892-ig. Korábban szerkesztője volt a kerület lapjának a Biserica si Scoala (Templom és iskola) hetilapnak. Szigoru erkölcsű, magába vonult ember, de roppant szenvedélyes. Az egyházi zsinatokon és kongresszusokon kérlelhetetlenül támadta meg főlebbvalóit. Ezért többrendbeli zaklatásnak volt kitéve. Midőn 1892. politikai izgatásai miatt püspöke fölmentette a tanszéktől, politikai szenvedélyessége nem ismert határt. Majd itt, majd ott jelent meg s izgatott főpapja s mindazok ellen, kik vele egy nézetben nem voltak. Mig a politika nem ragadta magával, szorgalmas irodalomtörténeti kutató volt s ennek révén — több becses kéziratot fedezve föl a biharvármegyei s más román egyházaknál — a bukaresti román tudományos akadémia levelező tagjává választotta. 1895. aug. 10. ő volt a nemzetiségi kongresszus románpárti elnöke. 1900. május 5-én az aradi gör. kel. zsinat 40 szótöbbséggel nagyváradai püspöki helynöknek választotta s azóta visszavonult a politikától s a vikáriusi méltóságot tölti be Nagyváradon.

Gazdasági bizottság ülése.

A képviselőház gazdasági bizottsága tegnap délután 5 órakor Apponyi Albert elnökle alatt ülést tartott, melyen megállapította a képviselőház jövő esztendői költségvetését, foglalkozott az állandó országházban az átköltözés után felveendő műszaki és fenntartási teendőkkel s folyó ügyeket intézett el.

Gyárosok a miniszternél.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége tegnap Láng Lajos kereskedelemügyi és Lukács László pénzügyminiszternél, valamint gróf Wickenburg Márk kereskedelemügyi és Graenzenstein Béla és Töepke Alfréd pénzügyi államtitkároknál tisztelgett.

A kereskedelemügyi miniszter délelőtt fél tíz órakor fogadta a küldöttséget, amelynek szónoka dr. Chorin Ferencz kérte a magyar gyáripar támogatását. Nagyméltóságod — ugy-

mond — így is, mint államférfi, úgy is, mint tudós igazat fog nekünk adni abban, hogy azon krízis közepette, melyben az ország ipara van, a társadalmi tevékenységre való utalás egymagában nem elégséges, hanem ezzel szemben vannak az államnak és kormánynak is köteleiségei, a segítségére lenni mindaddig, amíg a magyar intelligencia és a magyar tőke az iparfejlesztési akciót felvehetik, amelynek fonala nem az ő hibájukból, hanem a közgazdasági viszonyok mostohasága folytán szakadt meg.

Azon szük keretekben, a melyeket a közös vámterület nyújt, két hatalmas eszköz áll az ipar támogatása szempontjából a kormány rendelkezésére és a kormány ezekkel fog élni.

A pénzügyminiszter 10 órakor fogadta a küldöttséget.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 12.

A mai napirend szerint a pénzügyi, földmívelésügyi és kereskedelemügyi miniszterek összesen tíz interpellációra válaszolnak.

Lukács László pénzügyminiszter Csávozszy Lajosnak a brüsszeli cukorkonferencia tárgyában előterjesztett interpellációjára azt válaszolja, hogy a cukorbehozatali vám dolgában a magyar kormány csak azt az álláspontot foglalhatja el, mint a melyet e tekintetben a brüsszeli konferencia elfoglalt. Magyarország nem izolálhatja magát, mert különben a többi államok retorziós vámkokat alkalmaznának ellenünk.

A pénzügyminiszter megragadja az alkalmat annak kijelentésére, hogy nem igaz egyes lapoknak az a hite, mintha a német delegátusok a konferencián nem eléggé támogatták volna a magyar követeléseket. Hogy a cukoripart fenyegető válság elhárítására a kormány mit fog tenni, e tekintetben még nem nyújthat határozott felvilágosításokat. De a konvencziónak parlamenti tárgyalásánál majd lesz alkalma nyilatkozni ebben a dologban is.

Nessi Pálnak a pótdóba számítandó kamatok tárgyában előterjesztett interpellációjára a pénzügyminiszter azt válaszolja, hogy erre az interpellációra érdemleges választ nem adhat, mert a dolog most van a legfelsőbb fórum, a közigazgatási bíróság előtt. (Helyeslés).

Barabásnak az aradi kincstári hidak dolgában előterjesztett interpellációjára Lukács miniszter azt válaszolja, hogy tudomása van, hogy az aradi hidak nincsenek jó karban, de imminens veszély nincsen. A hidak újráépítése dolgában határozott nyilatkozatot nem tehet.

A tárgyalások folyamatban vannak és minden azok eredményétől függ.

Ezután Darányi miniszter válaszolt Kovács Gyolának az alsó-szabolcsi ármentesítő társulat dolgában hozzá intézett interpellációjára. A miniszter azt mondja, hogy a társulatlak a törvény értelmében teljes joga volt az ártér fejlesztésére.

Most Láng miniszter válaszolt az ő tárczája körébe tartozó interpellációkra.

Bedőháznak a székely vasutak dolgában azt válaszolja, hogy már két vonal azon a vi-

déken elkészült és most fognak a harmadik vonal munkálataihoz. Ez a harmadik vonal Szász-Régenből fog kiindulni.

Reich Aladárnak a *baja báltaszéki* vasuti összeköttetés ügyében azt válaszolja, hogy a hidat a kormány azért nem építi ki, mert a csatlakozó vasutak még nincsenek kiépítve. Különben is országos érdek nem kívánja a hid felépítését.

Okolicsányi interpellációjára azt válaszolja, hogy a kassa-oderbergi vasutnál a kérdéses olajszállítást nem külföldi, hanem budapesti cég nyerte el.

Villamos balesetek.

Rátkay Lászlónak a *villamos vasutak által okozott balesetek* tárgyában azt válaszolja, hogy a kocsivezetők jobb kiképzését megfontolás tárgyává fogja tenni, mert elismeri, hogy itt van még javítani való. Az állóhelyek a külföldön legtöbb helyen meg vannak szüntetve; ez igaz. De nálunk, a mi közönségünk szokásai mellett, az állóhelyek megszüntetését lehetetlennek tarja. Elismeri továbbá, hogy nálunk a villamos vasutak gyorsabban járnak, mint a külföldön.

A balesetek száma örveadatosan csökkent, míg 1900. évben 24, az 1901-ben csak 16 esetben történt baleset. A jelenlegi mentőkészüléket máig a legjobbak találták a külföldön is.

A balesetekre vonatkozó törvényjavaslatot illetően a villamos vasutaknál ugyanazt a törvényeket alkalmazzák, mint a közuti vasutaknál. Külön törvény tehát nem szükséges.

Rátkay László: Ha csak hallgatta volna a beszédet és nem nézett volna oda ki beszél, azt hitte volna, hogy a két társulat igazgatója beszél hozzá a bársonyszékéről. A miniszter a társulatot védelmezte, már pedig arról a helyről, hol a miniszter ur ül pénzügyi dolgok irányadók nem lehetnek akkor, amidőn a sok ezer szegény nép érdekéről van szó.

A választ nem veszi tudomásul, mert a magyar közönséget mindenhez szoktatni lehet, csak akarni kell. Ha a mentőkészülékben oly nagyon bízik, próbálja ki önmagán. (Derűtlenség.) A válasz olyan benyomást tett reá, mintha a társulatok erősebbek lennének a miniszternél. (Helyeslés a szélsőbalon)

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter: Visszautasítja a támadásokat. Ő a legnagyobb egyszerűséggel foglalkozott a dologgal, mint államférfinak védenie kell a nép érdekeit, de mint kereskedelemügyi miniszternek a kereskedelmi tökélet is védenie kell.

Rátkay rövid viszontválasza után elnök felteszi a kérdést, elfogadják-e a választ. (Igen! Nem!)

Pichler: Kisebbség! Kisebbség! (Zaj.)

Elnök: Kérem azokat, kik tudomásul veszik, álljanak fel. (Megtörténik.)

(Zaj a szélsőbalon. Kisebbség! Ellenpróbát kérünk! A jegyzők megolvassák a szavazatok arányát.)

Elnök: Bejelenti a szavazás eredményét. Mellette szavazott 69, ellene 45. A Ház a miniszter választát tehát tudomásul vette. (Zaj a szélsőbalon.)

Nessi Pál: Hamisítás! (Zaj. Elnök cseppet.)

Pichler Győző: Kiket a szavazás ellen. Olyanok szavazták meg most a választ, kik azt sem tudják miről van szó. Ez oly neveléses dolog. Csorbitja a Ház méltóságát.

Beant sem voltak a kormánypárti képviselők a vita alatt és így nem tudhatják miről van szó, csak bejöttek, mint egy automaták. (Helyeslés a szélsőbalon. Zaj a jobboldalon.) Orvoslást kér.

Rakovszky István: Megsértették a Ház 228 ik szakaszát. Megsértették, mert az elnöki büro egyik tagja, Szócs Pál jegyző becsengette suttymban a folyosóról a kormánypárti képviselőket. (Zugás a szélsőbalon. Felkiáltások: Le vele! Menjén le onnan!) Az elnöknek ez esetben mindjárt az ajtókra kellett volna ügyelni, hogy ne jöjjenek be, kik eddig nem voltak jelen. Orvoslást kér. (Zaj a szélsőbalon.)

Lázár Pál: Bejelenti, hogy régi szokás alapján ő és nem Szócs Pál cseppet. De ez épen úgy szót a kormánypárti, mint minden más párti képviselőnek. (Zaj a néppárton és szélsőbalon. Felkiáltások: Ezt csak úgy mondja.)

Rakovszky István: Visszavonja Szócs Pál ellen vadját.

Zboray: Pedig ő volt, mi láttuk!

Major: Er is láttam! (Zaj.)

Nessi Pál: Halljuk az elnököt!

Elnök: Kéri, ne csináljanak ebből különös precedenst. Régi szokás már az, hogy a szavazásnál kicsengetnek a folyosóra. Ebben semmi sértést nem lát. (Helyeslés jobbról.)

Bartha Ödön: Azt hiszi, hogy ha a jegyzőket megkérdik, ők meg fogják mondani, kik jöttek be az ajtókon a szavazás folyamán.

Szentiványi Árpád: Az egész dolgot kis jelentőségűnek tartja, hiszen régi szokás már ez. De tegyük fel, hogy levonják a szavazókból azokat, kik utólag jöttek be. Akkor a Ház nem határozatképes s az ülést fel kellene függeszteni rövid időre. Már pedig a künt levő képviselők eo ipso bejöttek és szavaztak volna.

Madarász József szintén Rakovszky álláspontján van.

Elnök: Ha már a képviselők ebből ilyen nagy esetet csinálnak, hát adjanak beindítványt jövőre nézve.

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter

válaszol Kovács Pál képviselőnek a budapesti ker. betegsegélyző panaszolt visszaélések tárgyában hozzá intézett interpellációra.

A miniszter bejelenti, hogy a vizsgálatot megtartotta, de csupán kisebb visszaélések történtek, a melyek iránt már tettek intézkedések.

A Ház **Kovács** Pál felszólalása után a választ tudomásul veszi.

Szell Kálmán beértesíti a számvevőszék jelentését az ez évre vonatkozó tulkiadásokról.

Elnök megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Ezzel az ülés véget ért.

Városi közgyűlés.

Daczára a tárgysorozatba felvett több fontos ügynek, valóságos nyári közgyűlése volt tegnap Nagyvárad város törvényhatóságának. Alig 40 városatyja gyűlt össze.

Legnagyobb vitát Arad város átirata kelte, amelyben pártolását kérte azon határozatának, hogy a fővárost kérjék fel a Kossuth-szobor mielőbbi felállítására.

A városi tanács napirendre térést indítványozott, de azt hatalmasan leszavazták. Mindössze négy tiszteviselő és egy bizottsági tag szavazott a tanács javaslata mellett.

*

A közgyűlés lefolyása különben a következő volt:

Beöthy László dr. főispán elnökölt; jelen voltak:

Hlatky Endre, Mezey Mihály, Nozák Rezső, Óváry Lajos, dr. Pác Sándor, Rác Mihály, Schöpflin Agoston, Stark Gyula, dr. Stokker József, Balogh Döme, Beczkay Lajos, Czeglédy Jeremiás, Déry János, Milibák József, Schütz Albert, dr. Vueskics Gyula, Domokos Károly, Feldman Izidor, dr. Friedländer Sámuel, Gábel Jakab, Schwartz Antal, Weisz Mór, dr. Döry Ferenc, Frankl Lázár, Guttmann József, dr. Gyémánt Jenő, Janky József, Kepes Ignác, Köblös Ferenc, Miskolczy Barnabás, dr. Moskovits József, Munk Jakab, Müller Salamon, Plesz Aron, Pekanovits Imre, Száhlender Károly, Sztarill Ferenc, ifj. Ullmann Izidor, Weimann Béla, Rimler Károly, Bordé Ferenc, dr. Istvánffy István, Eleméry Ferenc, Gerő Armin, Komlóssy József, Darvassy Lajos, Lukács Ödön, Dús László, Tóth Márton, Sztarill János, Jablonszky Emil, Ragány János, Szücs Géza.

A gyűlés megnyitása után **Bordé** Ferenc főjegyző felolvasta a polgármester havi jelentését, melynek a közigazgatásra vonatkozó adatait már közöltük.

A „TISZANTUL“ TÁRCZAJA.

Miniatür photographiák.

Irta: Szabó Ilona.

III. Margit.

Pompás, erős szőke leány volt. Olyan, aki után a kenyérkeresés lázas robotjában futkosó ember is csodálkozva visszafordul. Megnézi csodálattal, bámulattal és nem sajnálja elvesztegetett idejét, mert jól esett szemének a nézés. Mikor tovább rohan esett útján már hódolattal, imádatlalt van tele szíve-lelke az Ur Istennek e nagyszerű műremeke iránt.

Komoly, majdnem hideg, parancsoló megjelenés volt. Uralkodásra, fejedelmi trónra született és szűkös lakásban naphosszat görnyedt a zörgő varrógép mellett s engedelmeskedett az önkényes szülői akaratsnak, mint egy jól fegyelmezett hat esztendő gyermek.

Nyugodt mély, sötétbarna szemei egyformán, érdektelenül nézték a világot. Nem homályosította el boru, nem csillámolt tiszta tükrén öröm. Nem égette szenvedély. Meg volt e komoly szempárnak az a hatalma, hogy

vissza tudott parancsolni a szívébe minden érzést, indulatot, nem tükröződött benne a lélek háborgása, vágya, óhajta, szigorúan elzárta lelkét s e jól csukott könyvből nem olvashatott senkise.

Finoman metszett gyönyörű ajkai mosolyra csak ritkán nyíltak s mosolya akkor is inkább bús volt, mint vidám. Ezt sohasem lehetett meghatározni. Ugy tetszett, mintha most hagyta volna alba a tomba, fojtott sírást és valami hirtelen jött öröme nyíltak mosolygóra sírástól még reszkető ajkai; az ember elcsodálkozott, ha nyugodt, komoly szemében nem látta a könnyeket.

Hosszu, nagy haja szőke volt. Szőke; olyan amely a nappal versenyt ragyog. Nem nagy fantázia kellett annak elhívására, hogy a nap e fénylő hajszálakból szővi ragyogó sugarait. Es olyan finom, csodásan szép oválarczot körített, melyet festő fantáziája vásznára még nem produkál, szobrász márványából ki nem véselt. Ilyet ember nem, csak Isten alkothatott.

Alabástrom bőre gyöngyházfényben tündökölt; ez még az antik görög világ asszonyainál sem lehetett különb. Es ez a hatalmas, erős testű leány egész nap varrógépjén zakatolt. Nyugodtan, panaszt nélkül, még csak sóhaja sem reszkettette meg a levegőt soha. De bent,

az erős keblen belül türelmetlenkedett, követelt a szív. Azonban ez a kis jószág nem volt ura magának. Leparancsolták, Leparancsolták először a gazdája, aki titkolta dobogását, aztán az a felső parancs, mely az ő szegény gazdájának is parancsolt: a szülői akarat.

Mert már tizenhét éves volt s egyszerre virágborult a kifakadt, kinyílt érzésektől a tudatlan leányszív. Es rögtön követelt. Az ilyen hatalmas testben egy pillanat alatt érik, fakad, virágzik s követeli jussát az érzelem. De az okos ész lecsendesítette a lázongót, türelmeire intette és megtanította álmodni. Ha tovább is okvetlenkedett, elővette a vasszigort és bilincseket rakott reá.

A szív szeretni akart, de nem volt kit Mire jó hát feljajdulni. Almodozzon és várjon csendesen. Szeressen akkor, ha párjára lel, még így is lesz légi ideje a csalódásra.

Igy gondolkodott a leány s rászorította erős kezét heves, szenvedélyes szívére.

A papa és a mama megijedtek a tizenhét éves leány, hogy nyakukon vették ez a nagy leány. Es még mindig itthon van, és még kérője sem volt. Ez nagy szó. Arról persze elfelejtkeztek, hogy a varrógép zakatolása nem hallatszik ki a kicsiny szobából a nagy világ zajába, hogy a legjobb vizsla szimat sem képes

Pável püspök emléke.

A polgármester jelentésében részvétel emlékezik meg Pável Mihály nagyváradai gör. kath. püspök elhunytáról. A hazafiai értelemekben gazdag s a jótékonyágban bőkezű főpap halála, kinek áldozatkészségével a város igen sok részében találkozunk, — általános részvételt keltett. A nagyváradai vízvezetékre 10,000 forintot adományozott, amelyvel mintegy alapját vette meg ezen nagyfontosságú közegészségi műnek. A város közönsége, hálából egy utcát Pávelről nevezett el. Felemlíti ezután a jelentés, hogy a haláleset alkalmából a polgármester Nagyvárad város nevében koszorút helyezett a ravatalra; a temetésen küldöttség által volt képviselve a város közönsége. Indítványozza továbbá a polgármester, hogy a jeles főpap elhunyt felett érzett fájdalmát a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktassa s a nagyváradai gör. kath. káptalanhoz részvétíratot intézzen.

A javaslatot helyesléssel fogadták.

*

Bejelenti továbbá a polgármester, hogy a Bazárban összeülő asztaltársaság a gyermek-kórház felszerelésére 100 koronát adományozott.

Végül bejelenti, hogy az 1901. évi zárszámadások elkészültek, de csak most lehetett szétküldeni s ezért a július havi közgyűlésen kerül tárgyalásra.

A polgármester jelentését tudomásul vették, az abban foglalt javaslatokkal együtt.

Gábel hármas interpellációja.

A jelentéssel kapcsolatosan Gábel Jakab szólalt fel három dologban. Kifogásolja, hogy az egyetlen terjedelmesebb üdülő sétahely: a Rhédey-kert botrányosan elhanyagolt, ronda állapotban van. A parkok és sétateretek gondozásáért a lövészegetnek 12,000 korona évi összeget fizet a város. De a munkának semmi nyoma. Felhívja erre a polgármester és a gazdasági tanácsnok figyelmét. — Kérdést tesz továbbá, hogy mi lesz a Városligettel? Gyermekjátótérnek ajánlotta fel a város, de nem tett a rendezésére semmit. — Megújítja végül két hónappal ezelőtt tett interpellációját azon veszedelem tárgyában, amely naponként 800 gyermeket fenyeget Szacsavay-utcánál, ahol az iskolák előtt van a marhahajtó-ut kijelölve. Daczára, hogy orvoslást ígért a polgármester, rendőri őrszemét sem állították oda. Erélyes intézkedést kér.

A polgármester válasza.

Rimler Károly polgármester részletesen nem terjeszkedik ki az interpellációkra, csak

nyomra venni az örökkön rejtve maradt nemes vadat.

Valahonnan hoztak egy kőröt. És rábeszéltek a lányt. Valami kishivatalnok volt, a ki éppen annyit keres, a mennyit egy ember szűkös életmódja megkíván; de hogy ketten hogy jönnek ki belőle, az már nehéz kérdés, különösen, ha a férfi fél elszusza.

A leány föprengett, a szülők ütötték a vasat. De hogy nem akart melegezni: kommandíroztak. Ki ne fordulna balra, ha „lingst schau-t kiált a parancsnok? Balra nézett tehát és beletette jobbát a melegen ajánlott deliriumos nézésű völgyégynek kezébe. De előbb egy kicsit gondolkozott, mérlegelt. Hogy jobb: így, vagy úgy? ... Így még lehet remény a boldogságra, úgy meghalt minden. Így nyomoruság az élet, úgy tán, ha jó ember a férfi, nyugodtan él tovább s valamennyire függetleníti magát a különféle presszióktól. S hogy ne kelljen örökké minden garast szükmarku szüleitől kirimánkodnia: elszánta magát.

... De az esküvő után három napra maguk a szülők zavarták el a trutális férjet. Es az a gyönyörű, pompás leány a legszerencsétlenebb asszony lett, tán hosszú, tán örök időkre.

megjegyzi, hogy a közönség elhanyagolja a Rhédey-kertet, ezért nem fejlesztik, hanem az egész erőt a városban levő terek gondozására fordítják. A Rhédey-kert rendezésének kérdése körülben épen most napirenden van. — A Városliget rendezésére most nincs pénz, de hiszi, hogy a jövő évi költségvetésbe már bizonyos összeget be lehet állítani e célra. — A Szacsavay-utcán elforduló veszedelemre nézve ígéri, hogy utána néz a dolognak.

Gerő Armin főkapitány ez utóbbira kijelenti, hogy a kérdéses iskoláknál állandó rendőri őrszem van.

A válaszokat tudomásul vették.

Miniszteri leiratok.

A belügyminiszter nem hagyta jóvá a városi irodatisztek és írások lakbérfelemelésére vonatkozó közgyűlési határozatot, mert nem tartja arányosnak, hogy a rangban fellette levő irodatisztekét 140 koronával, az írásokét pedig 200 koronával emelje a város.

A miniszter leiratát tudomásul vétel után kiadták a tanácsnak tárgyalás és jelentéssel végett.

A belügyminiszter jóváhagyta a gyermek-kórházról alkotott szabályrendeletet. A tanács előterjesztette a kórház költségvetését s ehhez képest a napi ápolási költséget 1 korona 90 fillérben javasolják.

A tanács előterjesztését tudomásul vették.

A választási törvény revíziója.

Pozsony város közönsége feliratot intézett a képviselőházhoz, a választási törvény módosítása tárgyában. Kiterjesztendőnek vélik a szavazati jogot s a kerületek új beosztását stb. kívánják. A feliratot pártolás végett Nagyvárad városának is megküldték.

A városi tanács, tekintettel arra, hogy a kuriai bíraskodásról szóló törvény csak két év óta van érvényben s 8 év múlva megszűnik, ez idő szerint nem látja szükségét a választási törvény revíziójának s az átirat felett térjen az közgyűlés napirendre.

Dr. Vucskics Gyula nem fogadja el a tanács javaslatát, mert annak az indokolása nem arról szól, ami a pozsonyi feliratban van. Ez nem érinti a kuriai bíraskodásról szóló törvényt, hanem a régi választási törvényt óhajtja módosítani. Ez pedig elkelve; pl. a választó kerületek új beosztása stb. A reformra szükség van; e felett már a parlamentben is megindultak a pártközi tanácskozások. Mondja ki a törvényhatóság, hogy általánosságban a választási törvény reformját óhajtja s ilyen értelemben irjon fel a képviselőházhoz.

Déry János szintén a tanács javaslata ellen szólott. Tegyük át a kérdést a jogügyi szakbizottsághoz.

Az indítványok mellőzésével, 25 szóval 17 ellen, a tanács javaslatát fogadták el.

A Kossuth-szobor ügye.

Arad város törvényhatósága átiratot intézett Budapest székesfővárosához, hogy az ország adakozásából mielőbb állíttassa fel Kossuth Lajos szobrát. Ezen átiratot pártolás végett megküldötték Nagyvárad városának is.

A városi tanács előterjesztésében előbb kiemeli Kossuth Lajos egyéniségének nagyságát, majd azon óhajának ad kifejezést, hogy a Kossuth-szobor mielőbb létesüljön. Es itt egy nagyot fordul az előterjesztés. Mivel a szobor felállítása a székesfőváros magánügye, amelybe a másik társörvényhatóság nem avatkozhat, véleményezi a tanács, hogy az átirat felett térjen napirendre a törvényhatóság. (Zaj)

Beczka János szólott először. Tapasztalta, hogy ha hazafias dologról van szó, a tanács mindig kibuvót keres. (Ugy van.) A Kossuth-

szoborra az összeget az egész ország adta. Ez nem a főváros belügye, hanem hazafias kérdés. Ha Brassó, vagy Szeben tanácsa terjesztene elő ilyen javaslatot, értené, de Nagyvárad tanácsától nem várta. Azt nem kell fejtegetni, ki volt Kossuth Lajos. Széll Kálmán miniszter-elők is akként nyilatkozott, hogy a Kossuth-szobor felállításának semmi más nem áll útjában, minthogy összekapcsolták a siremlékével. Indítványozza, hogy a tanács javaslatának mellőzésével, Arad város feliratát pártolják. (Helyeslés. Mozdás.)

Rimler Károly polgármester egy helyreigazítást tesz a tanács javaslata. Cak tollhibából csuszott be az előterjesztésbe, hogy a kérdés »magán dolog« a fővárosnak. Hazafiaság tekintetében a tanács ellen nem enged bírálatot. Óhajtják, hogy a szobor mielőbb létesüljön, de nem tartják helyesnek, hogy egy társörvényhatóságot megsürgessenek. Ezt nem sürgetéssel kell elintézni. Ismétli, hogy a »magánügy« szó csak tévedésből csuszott be az előterjesztésbe.

Dr. Stocker József a polgármester felszólalásából meggyőződött, hogy a tanács egyetlen érve sem áll meg. Az egész ország adta össze a pénzt, hogy amikor az összeg összejön, a szobrot felállítsák. A törvényhatóságok legszebb joga a petícionálás. A szobor felállítása soha sem volt Budapest ügye. Tehát marad a tanács javaslata indokolás nélkül. Nem ildomtalan, hogy a törvényhatóság óhaját fojjeze ki a szobor létesítése iránt. Semmi indok nincs a napirendre térésre s ezért az ellenzi azt. (Helyeslés.)

Dr. Beöthy László főispán a gyakorlatból szokatlannak látja, hogy ilyen dologban átirjanak. A bevezetés méltányolja Kossuth érdemeit, de megsürgetni nem lehet a fővárost a szobor ügyében. (Ellentmondások.)

Dr. Dóry Ferencz nem fogadja el a főispán magyarázatát. Budapest e tekintetben nem társörvényhatóság, hanem az egész ország mandatóriusa. Ismerteti a gyűjtést. A főváros nem tesz semmit a szobor ügyében, sőt a begyűlt összeget el akarja vonni a szobortól; 300,000 forintot mauzoleumra akar adni. Ez sikkasztása a pénznek. Mi az ok az elhalasztásra, hogy semmit sem csinálnak. Ha a felállítást a legfelsőbb körök akadályozzák, amit nem hisz, mi biztosíték van arra, hogy jövőre még nagyobb akadály nem jön elő? — Arad város átiratának pártolásában semmi immorális dolog nincs, csak egyszerű figyelmeztetés.

Dr. Beöthy László főispán azt hiszi, hogy a pénz elsikkasztását csak képletesen értette a felszólaló.

Dr. Dóry Ferencz: Nem a szó egyenes értelmében mondta.

Ezután szavazásra kerül a sor, a tanács javaslata mellett csupán öten szavaztak (köztük 4 tanácsstag) s így a közgyűlés nagy többséggel Arad város átiratát pártolta.

*

Udvarhely vármegye feliratát a képviselőházhoz a betakarított mezőgazdasági terményeknek elemi ásapás által okozott megsemmisítése esetében nyújtandó adóelengedés iránt hasonló felirattal pártolják.

Arad város közönségének a borfogyasztási adó eltörlése tárgyában az országgyűléshez intézett feliratát szintén pártolja a közgyűlés.

A 4 milliós kölcsön.

A város 2,600,000 koronás kölcsönének konvertálására és a világítás berendezésének fedezésére szükséges összeg fedezésére szükséges 4 milliós kölcsönre beérkezett ajánlatokat, amelyeket már részletesen ismer-

tettünk, azzal a véleménynyel terjeszti elő a tanács, hogy az ajánlatokat tudomásul véve, azok kiegészítése végett tárgyalások megejtésével bízzák meg a polgármestert, aki eljárásáról még e hónapban a rendkívül közgyűlés elé tegyen jelentést.

Ragány János főszámvevő az egyik ajánlatot kedvezőnek tartja. Nehogy kifogyjunk az időből, indítványozza, hogy hatalmazzák fel a polgármestert, hogy ha a mostaninál előnyösebb ajánlatot kap, kötelező nyilatkozatot tessen.

Balogh Döme azt kívánja, hogy a külföldön is nézzenek kölcsön után. Kap a város előnyösebb ajánlatot is. Ne csak a budapesti pénzintézetekkel tárgyaljanak. Teljhatalmu felhatalmazást ne adjanak a polgármesternek.

Rimler Károly a város érdekében kéri a felhatalmazást, hogy ha a mostaninál kedvezőbb ajánlatot kap, a közgyűlés utólagos jóváhagyásával kötelező nyilatkozatot tegyen. Amíg a valta rendezve nem lesz, hiába megyünk külföldre. Kéri a tanács javaslatának elfogadását.

Az előterjesztést, Ragány János pótlásával elfogadták.

Az új városház tetőzete.

Ifj. Rimanóczy Kálmán építész beadványt nyújtott be, hogy a városháza lapos fedélszerkezete helyett a szebb mansard-tetőt építtesse ki a város. A költségtöbblet 4300 korona. A tanács ajánlja annak elfogadását.

Száhlender Károly nem látja az újítást előnyösnek, szívesebben szempontról sem. Indokolva sincs. Es ami fő, ez által késedelmet szenvedhet az építés.

Óváry Lajos szintén ellene szól.

Dr. Friedländer Sámuel ellenben elfogadja a tanács előterjesztését, de csak úgy, ha Rimanóczy kötelező nyilatkozatot ad, hogy az által az építés nem szenved késedelmet.

Rimler Károly, **Köblös Ferencz**, **Miskolczy Barna** és **dr. Vucskics Gyula** pártolták, míg többen elleneztek az előterjesztést, amelyet a közgyűlés, Friedländer pótlásával elfogadott.

*

A nagyváradi kath. legényegylet a Csesztivó épület kertjéből egy keskeny telekrészt akar megvenni. Egy előzetes közgyűlés az ügyet a jogügyi bizottságnak adta ki, amely az eladást javasolta.

A tanács szépen indokolt javaslata alapján a kért terület etadását névszerinti szavazással egyhangulag elhatározta a közgyűlés.

Dr. Várady Zsigmond indítványa felett napirendre tértek. Az indítvány annak a kimondását proponálta, hogy a polgármester semmiféle más állást, tisztséget nem fogadhat el.

Dr. Altman Jakab törvh. biz. tag javaslatára elhatározta a közgyűlés, hogy a mezőtelegdi olajgyárból kikerülő vitriol salaknak a Körörszbe bocsátása ellen felirnak a belügyminiszterhez.

Az esküdtképes egyének alaprajstroma ellen beadott felszólamlások elbírálására bizalmi férfiakul Hlatky Endrét, Kaczián Károlyt, Léway Zsigmondot, dr. Berkovits Ferenczet, Mezey Mihályt és Szokol Tamást választották meg.

Özv. Tisza Kálmán köszönő levelét a város törvényhatósága által férje alkalmából kifejezett részvétért, — valamint **Pável Mihály** püspök köszönését az aranymiséje alkalmából kifejezett üdvözléért, tudomásul vették s irattárba helyezik.

Több apróbb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

TAJÉKOZTATÓ.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 8-5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 8-5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Tovább — tovább.

Mottó: A lábamon alig állok,
Mégis szeretnek a lányok.

Ott hagytam el tegnap, ha jól tudom, beszédem fonalát, ahol a társaság természettudósa a gyűjteményét, az utolsó hegy tetején.

Szomorú sóhajtása végigrezgett a légen, de mielőtt végleg meglepett volna a keserűség a veszteségek felett, a mi szíveinkről is leesett egy hatalmas kő.

Feltűnt előttünk egy fatornyos kis pátria, melynek végén meredő gyárkémények s elején érezhető illatok bizonyították, hogy Derna vagyunk.

Derna! ? Hát csakugyan létezik! Mily meglepetés! Egymás nyakába borultunk hirtelen, sokan a földet csókolták, sokan térdeiken csuszta e pillanatban.

Nem mondom ugyan, hogy az áhitat miatt játszódtak le e jelenetek, de lejátszódtak szóról szóra, mert egy hirtelen meredek agyag parton kellett leereszkedni, s hiába, esendő az ember.

Derna látása új erőt adott talpainkba. A fiuk négyes sorokba álltak, mi diáknál a legtermészetesebb állás, s a főrendező kivont esernyővel vezette őket az új honfoglalásra a Kossuth nóta hangjai mellett.

Derna pompás szállóhelyiség várt reánk. A szolgálóval kifacsartattuk magunkat, de e művelet után nem dobtak el mint a citromot, hanem le vittek a vendéglőbe, hol 100 teritékű vacsora és a bányász zenekar várt bennünket.

Természetesen a vacsorát csodás gyorsasággal küldöttük utolsó utjára s a természettudós megmutatta, hogy az esőben is szárazon maradt a puskapor s olyan beszédet mondott, hogy csak úgy dagadt bennünk a büszkeség.

Beszéd után gyorsan asztalt bontottak s mi... nem nyájas olvasó, nem aludni siettünk, hanem táncoltunk éjjelig.

Aki csodálkozik azon, hogy előző éjjeli nem alvás, egy teljes napi gyaloglás, ázás, bukdácsolás után táncolni van kedve egy társaságnak, az menjen el Derna-ra, nézze meg a dernai hölgyeket s nem fog csodálkozni.

Inkább azon csodálkoznának, hogy akadt egy a társaságban, aki nem táncolt, de hát ez 92 kilót cipelt egész nap s le se tehetette, mert e súly egyéniségével teljesen összeforrt.

Először a fiuk, aztán a tanárok is lenyugodtak éjjel tájt s csak egyszer ébredtek fel valami pokoli zörgetésre.

— Fiuk, nyissátok ki az ajtót!

— Ki van ott?

— En, a kémia tanára.

— Persze éppen ilyenkor jön lefeküdni egy tanár, minket nem szed rá.

Egy pár diák elfoglalta a kémikus szobáját s azok diskuráltak ily éles logikával.

A kémikus dilemmába került. Mi lesz a tekintélyvel? Ha bebizonyítja, hogy csakugyan tanár akkor oda a szolidság, ha nem bizonyítja be, oda az éjszakai nyugalom, végre jó eszméje támadt.

A számtanár ajtajához ment kopogtatni:

— Te, mennyi egy meg egy?

— Kettő.

— Bizonyítsd be.

— Hogyan?

— Végy magadhoz uram, mert nincs helyem, hová a fejem lehajtsam.

Es ugy lön.

Levetkőzés közben konstátálta a főrendező, hogy talpán két hólyag, könyökén egy kék folt van s így már is szép eredményt ért el.

Igy lön az első nap.

Köby.

UJDONSÁGOK.

A munkások sztrájkja.

Az új városháza építésénél dolgozó munkások **Gerő Armin** lelkiismeretes közbenjárása és ifj. **Rimanóczy Kálmán**nak a méltányosság legszélső határáig elmenő ajánlata dacára sem tértek a békés egyetértés útjára. Ifj. Rimanóczy Kálmán építő vállalkozó pedig **wiból emelle** a már több ízben említett napszám béreket a következőképpen.

Az említett 1 kor. 80 filléres napszámot 1 kor. 90 fillérré, illetve az állványozókat 2 koronára; az asszonyok napszámát pedig 1 kor. 30 fillérré.

Sőt, hogy a sztrájkolókat is meggyőzzék ezen ajánlatok méltányos és a körülményekhez képest nagyon is kedvező voltáról, **Gerő Armin** rendőrfőkapitány az ország több nagyobb vidéki városától távirati értesítést kért az ott jelenleg fizetett napszámokról s a sürgöny válaszokból kitént, hogy **Aradon** 1 korona 40 fillért; **Kolozsvárt** férfiu napszám 1 kor. 30 fillér, női napszám 90 fillér; **Debreczenben** állványozók 1 kor. 30 fillértől 1 kor. 60 fillérig, rendes napszám 1 kor. 30 fillér, asszonyok és malterhordók 80 fillér és 1 korona; **Győrött** férfi napszám 1 kor. 20 fillértől 1 kor. 80 fillérig, női napszám 1 kor. 10 fillér; **Szegeden** 1 kor. 20 fillértől 1 kor. 80 fillérig terjedő napszámot húzoak a munkások.

Ifj. **Rimanóczy Kálmán** elment tehát az újabb ajánlatával a méltányosság és jóindulat legszélső határáig, olyannyira, hogy az országban sehol sem fizetett magas tételekben ajánlja meg a napszámért. S ily körülmények között teljesen érthetetlen a munkások magatartása, hogy a munkába állástól vonakodnak és az órarendszer elfogadására akarják kényszeríteni a vállalkozót, a mikor mindenütt az országban nemcsak alacsonyabb a napszám tétel, sőt a napszám-rendszer van ususban.

Onmagoknak ártanak, s nem élve az idővel, megfosztják családjaikat a becsületos munkával szerzett mindennapi kenyér élvezetétől.

Ezen eljárásukkal provokálják a hatóságok közbelépését és szigorubb eszközöknek alkalmazását. Szomorú lesz majdan a felébredés, ha idegenből hozott munkások folytatják a munkát az új városháza építő állványain.

Ma délelőtt közli a rendőrfőkapitány az utolsó ajánlatot a napszámokkal, ha továbbra is makacsul ragaszkodnak az óra szerinti díjazáshoz, immár indokolatlan magatartásukra való tekintetből haladéktalanul javaslatot tesz a városi tanácshoz, hogy Rimanóczy építész a helyi napszámok alkalmazására vonatkozó kötelezettsége alól oldja föl.

Reméljük, hogy erre nem kerül a sor, s folytatni fogják az új városházának építését becsülettel, egyetértésben.

* **Uj címzetes püspök.** O Felsőge vallás- és közoktatásügyi magyar minisztere előterjesztésére **Molnár János** kalocsai főkapitáni nagyprépostnak a **scardonai püspöki** címet adományozta.

* **Az Egyesült Államok és a pápa.** Az é.-a. E.-Államok elnöke, **Roosevelt**, követséget küldött XIII. Leo pápához a Filippinák né-mely egyházpolitikai ügyének rendezése végett. A követség tagjai **Taft Vilmos**, a Fülöpszigetek kormányzója, **O'Gorman** sioux-falsi püspök,

Smith Jakab manilai főtörvényszéki bíró és Porter ur. Ő szeantsége f. hó 5-én fogadta a küldöttséget, melynek elnöke az E.-Á. elnökének saját kezével irt levelét nyújtotta át a pápának, kinek pápai jubileuma alkalmából meleg hangon gratulált Roosevelt elnök, a ki egyttal eddigi irodalmi dolgozatait nyújtotta át a követség elnöke által a szent atyának.

* A nemzetközi diákkongresszus. Ország-szerzte nagyban folynak az előkészületek a nemzetközi diákkongresszus és a *Corda Fratres* nemzetközi diákszövetség ügyében. Az ifjuság lelkes vezetői minden főiskolában még a nyári szünet előtt megállapítják a részletes programot, hogy a kongresszus alkalmával megfeleljenek ama fontos szerepnek, mely a tipikus magyar faji jelleg feltüntetésével az ifjuságra vár. Kir. kath. jogakadémiánk hallgatói körében is megindult a mozgalom s a részletek alapos megbeszélése céljából ma délután fél 6 órakor gyűlést tartanak a jogakadémia I-ső számú tantermében.

* A hadapródiskola gyásza. Kálay Alajos m. kir. honvéd százados, a nagyváradai honvéd hadapród iskola kiváló tanára távol kedvelt tanítványaitól Görbersdorfban e hó 6-án elhunyt, hátra hagyva ifju nejét és szeretett tanítványait. Ifju neje, bajtársai, barátai és tanítványai megrendülten a váratlan csapástól bánatos szívvel veszik körül ravatalát, az élete virágában elhunyt férfinak. Temetésére váradai bajtársai a hadapródiskola tanárai közül hárman: Hamary Kornél, Kermeczky György és Ghiczy Géza, valamint hatan a növendékek, volt tanítványai közül tegnap felutaztak a fővárosba. A család az esetről a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Kálay Alajosné született haraji Fejér Helén ugy a maga, valamint az összes rokonság, bajtársak és jó barátok nevében is bánattól lesújtott szívvel tudatja, hogy forrón szeretett férje Kálay Alajos m. kir. honvédszázados, a nagyváradai honvéd hadapródiskola tanára folyó évi június hó 6-án, pénteken, életének 33-ik, boldogházasságának 4. évében Görbersdorfban rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. A koldogult hült tetemei a budai 17-ik számú katonai kórház halottas házából fognak folyó évi június hó 12-én, csütörtökön, délután 4 órakor, a római kath. egyház szertartásai szerint való beszélés után, a németvölgyi temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szt. mise-áldozat folyó évi június hó 13-án, pénteken, délelőtti 10 órakor fog a kapuczinus atyák budai templomában az egék Urának bemutatni. Kelt Budapesten, 1902 évi június hó 10-én. Aldás és béke poraira! Haraji Fejér János, após. Haraji Fejér Sámuel, sógor. Szentkatolnai Cseh Berta, nagynéni. Kálay Jenő, bátya. Kálay Jenőné sz. Mersdorf Teréz, sógornő.

* Fényes Géza szaballában. Az egykor nagy szerepet játszott és tekintélyes b.-ujfalui ügyvéd, Fényes Gézát még e hó 6-ikán vizsgálati fogságba helyezte a nagyváradai törvényszék vizsgálóbírója. A letartóztatás előzményét az képezi, hogy Fényest még ezelőtt néhány évvel egy budapesti ügyvéd valami követelés behajtásával bizta meg. Ő ezen megbízásnak eleget is tett, a követelést behajtotta, de nem juttatta el megbízója kezéhez több ízben történt felszólításra sem. A budapesti ügyvéd végtére is megtette a bünvádi feljelentést. A nagyváradai törvényszék két ízben is tűzött ki főtárgyalást az ügyben, de ő nem jelent meg, s mivel tartózkodási helye ismeretlen volt, ki bocsátótták ellene a nyomozó levelet. A b.-ujfalui csendőrség le is tartóztatta nemsokára Fényes Gézát, aki azóta vizsgálati fogságban volt, melyet az alapon rendeltek el, hogy nincs állandó lakhelye s tartani lehet szökésétől. Fényes ügyvédje utján megfeleltette a határozatot,

mely a kir. ítélőtáblához is felkerült. A tábla tegnap foglalkozott legfelsőbb fokon a felebbézással s a szerencsétlen sorsot ért ügyvédet szabadlábra helyezte.

* A Julián-naptár megváltoztatása. Szt.-Pétervárról jelentik, hogy Antoni szentpétervári metropolita legközelebb Abbaziába utazik, ahol találkozni fog egy vatikáni méltósággal abból a célból, hogy megbeszéljék a Julián-naptárnak a Gergely-naptárral való egyesítését. A metropolita, bár nagyon konzervatív szellemű, hiva ennek az eszmének.

* Köszönet. Vettük az élesdi plebános következő levelét.

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Engedje meg nekem a tisztelt szerkesztőség, hogy nagyra becsült lapjokban néhány sort foglaljak lelkem mélyén érzett hálám kifejezésére.

Méltóságos gróf Bethlen András cs. és kir. kamarás, főrendiházi tag stb. és Mts. gróf Balthyány Vilma kegyuraim eléggé meg nem köszönhető gyöngéd figyelméből ujonnan átépített templomom gyönyörű felszereléshez jutott. Teljes vecsernye öltöny, papi főveg, áldozó kehely, takaró, pompás oltárszönyeg, örök lámpa és díszes baldachin érkezett egyszerre templomomba, melyek által a szent ténykedések külső fénye teljesen biztosítva van.

Szegény egyházam mélyen át érzi a hálát e kegyes gondosság felett s a szegények pénzével az imádsággal fizet meg érte. Kérve kérjük az egék Urát, hogy ami örömminket, a szegények örömet változtassa áldássá és áraszsa bőségesen vissza kegyurainkra.

A nemes lelkű szülők jóságát jutalmazza meg a jó Isten szívük két angyalának Gabriella és Irma komtesseknek boldogságában, kiknek boldog jövője tegye örömteljessé szüleik életét.

Isten áldása maradjon állandóan a nemes főri családon.

Élesd, 1902. jun. 11.

Leffelholz Gyula,
plebános.

Magunk részéről a legnagyobb örömmel nyújtunk módot az élesdi hitközség vezetőjének át érzett hálája és köszönete nyilvánításához.

* Névmagyarosítás. A m. kir. belügyminiszterium kiskoru Weisz Mózes, Ignác és Jenő nagyváradai illetőségű lakos családi nevének Váradira, valamint kiskoru Weiszberger Izsák nagyváradai illetőségű lakos családi nevének Vadászra kért átváltoztatását engedélyezte.

x Tulhalmozott raktár miatt az összes nyári battist ingek, rendkívül leszállított áron kaphatók

Róth M. Utóda

kalap és uri divat üzletében. Férfikelenyék méret szerint gyorsan készíthetők.

IRODALOM.

Dr. Székely István Hermenenticája.

A theologiai és bölcséleti irodalomnak hazánkban egyik elsőrendű munkása dr. Székely István egyetemi tanár egy újabb nagy munkával lépett a nagy közönség elé. Ezuttal latin nyelven, még pedig ritka szép latin nyelven irt könyvet első sorban a theologusoknak, de különben a theologiai irodalom minden barátjának. Művének címe: „*Hermenentica Biblica Generalis*” — vagyis a szentírás értelmezése, magyarázása törvényeinek ismerete. Ha specialiter az iskolát tartja is szem előtt, e munkának egyes szakaszai az iskola körén túl és méltán tarthatnak érdeklődésre számot. Bibliaolvasás, a hebraismusok, a talmud, kü-

lönösen pedig a racionalizmus története és kritikája (mely ily teljesen a legújabb időkig sehol sincs feldolgozva), mind oly fejezetek, melyek sok embert érdekelnek s úgy vannak megírva, hogy felkeltik és mindvégig lekötik az olvasó figyelmét. E munkát a világhírű Herder czég adta ki, mely magyar tudóstól még igen kevés munkát fogadott el kiadásra. Hisszük, hogy Székelynek e munkája tiszteletet szerez a külföldön a magyar tudományosságának.

A munka ára 3 frt (6 kor.), megrendelhető szerzőnél (Budapest, VIII. ker. Rökk Szilárd-utca 41. sz.) vagy könyváruosi uton a Herder czégnél.

Uj Világ (Előkelő világ) legújabb száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Emlékezzünk régiekről (P.) — Gyöngyvirág. Vers. (Koroda Páltól.) — Törtésviz (Eugeniusztól.) — Szellemeink találkozója (György Ilonától.) — Egy pillantás jelentünk költészetére. (Károlyi Gyulától.) — Feloldulás. Vers (Simon Miklóstól.) — Harold és Ilona (Boyesen Henrik norvég eredetije után Eöry Ferencz.) — Ember átka, Isten keze. Regény. (Vörös Juliskától.) — Színház, irdalom, művészet. — A hét története. — Sport.

A magas színvonalon álló szépirodalmi és társadalmi hetilap, mely Lengyel Gizellának a kiváló íróóneke szerkesztésében jelenik meg, melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egy évre 16 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. István-ut 40 sz.

A kir. Kuria és a margittai mandátum. Ilyen czimen jelent meg most egy kis könyvecske Aigner Adolfnak a margittai peticionálók képviselőjének tollából. A munka nagy részletességgel foglalkozik a kir. Kuria-nak a margittai petíció ügyében folytatott eljárásával, mely abban csucsosodik ki, hogy a kir. Kuria ügyviteli szabályt sértett meg, a midőn a képviselőház elnöksége által az ítélet hirdetés megelőzőleg közölt lemondás folytán egy más kész ítélettel szemben új tényre alapított, az ellenkező ítéletet hozott illetve hirdetés meg.

A füzet közli különben a Kuria ítéletét is egész terjedelmében. Az érdeklődők 60 fillérért megszerezhetik a könyvecskét bármely könyvkereskedésben.

Magyar Remekírók. A Franklin-féle Magyar Remekírók az által válnak igazán nemzeti művé, hogy kizárólag magyar klassikusokat tartalmaznak. Azt a szép tervet, hogy az összes magyar remekírókat egy nagyszabású gyűjteménybe egyesítse, csak a Franklin-Társulat vihette keresztül, mivel ez a társulat szerezte meg kizárólagos tulajdonjogát azon remekírók műveinek is, melyeknek kiadási joga törvény szerint még fel nem szabadult. Tehát csak a Franklin-féle Magyar Remekírók gyűjteményében találhatók fel az összes magyar klassikusok; Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garay János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vajda János és Vörösmarty Mihály műveit más kiadó nem bocsájthatja közre — ezek nélküli pedig a magyar remekírók összkiadása el sem képzelhető. A Magyar Remekírók 3 koronás havi részletfizetés mellett megrendelhetők lapunk kiadóhivatala utján; e végből jelen számunkban foglalt hirdetés rendelőlappa kivágandó és aláírva beküldendő.

Igazságszolgáltatás.

Törvénykezési szünet a kir. táblán. A nagyváradai kir. ítélőtáblán a szünet július 6-ikán veszi kezdetét és augusztus 30-án végződik. Ezen időtartam alatt egy tanács fog működni, melynek elnöke a táblaelnök illetve tanácselnök, tagjai Harmathy Károly, Bige Gyula és dr. Plopu György, továbbá július 6 tól

augusztus 2-ig *Balogh Samu*, augusztus 3-tól augusztus 30-ig *Dobosffy Alajos* táblai bírák lesznek.

A szünet alatt *Urbán Adolf*, *Poynár Dénes*, *Czvekk Kálmán*, *Moinár Géza*, *Imrik Péter*, *Bócz Géza*, *Lehoczky Lajos*, *Bary József* és *Tóth Imre* bírák nem működnek. A szüneti tanács tagjai közül *Harmathy Károly*, *Bige Gyula*, *dr. Plopu György* augusztus 31-től október 25-ig, *Dobosffy Alajos* július 6-tól augusztus 2-ig, továbbá szeptember 28-tól október 25-ig, *Balogh Samu* pedig augusztus 3-tól szeptember 27-ig lesznek szabadságon.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Szombat: Három pár czipő. (Fedák Sári vendégfelléptével.)

Vasárnap: Lotti ezredesei. (Fedák Sári vendégfelléptével.)

New-York szépe.

— Fedák Sári vendégfellépte. —

Pár héttel ezelőtt vendégszerepelt először nálunk Fedák Zsazsa, diadalmas estéit emlékeztetve, s akkor a viszontlátásig búcsúztunk el tőle. Most ismét eljött hozzánk, hogy a színi szezon utolsó napjait megédesítse. Természetesen most is felemelt helyárák mellett vannak az előadások. Mert hát nálunk ez így van. Nem is lehet valami nevezetesebb vendégszereplést bérletfolyamban, rendes (ugyis elég drága) helyárák mellett elképzelni. Ezt már régebben is szövé tettük, s vissza fogunk rá még térni.

Hogy a színházi est lefolyását ismertessük, Fedák Sári a New-York szepében, ebben a szép muzsikájú, de elremitően zavaros meséjű operettben lépett fel. Egy jelentéktelen kis szerepben (*Kissie*, táncosnő), melyet még szerepnek nevezni is nagytás. Fedák az ő sajátos művészetével mégis csinált belőle nagyot. Az igaz, hogy a darabot, melyből kihagyni, nagy hozzá-toldani bátran lehet, átalakította. A lelkesedés most is nagy volt. Tánczeit, melyekben a kellem a sikkal és szilajsággal érdekesen egyesül, alig győzte ismételnit. Egész kis kocsit virágot kapott, melyet nagy derűtség között huzott be a színpadra egy juhocska. Az csak természetes, hogy taps és kihívás volt bőven.

A többi szereplők a régiek voltak. *Amon Margit* kedves, ötletes Fifi volt. *Eleméry Klárka*, az üdv hadseregének fess káplárja szép énekéért kapott tapsot, *Pintér Imrét* dicsérettel kell megemlítenünk valamint a két portugál gróft *Krasznayt* és *Désit*.

TAVIRATOR.

Az aradi püspökválasztás.

Arad, június 12. (Saját tud. táv.) A ma megtartott püspöki választó gyűlésen *Mangra Vazul* lett megválasztva 30 szavazattal. *Hamzsea* huszonhatot, *Popp* egy szavazatot kapott.

A szász király állapota.

Sybillenort, június 12. A szász király állapotáról ma reggel 7 órakor a következő orvosi jelentést adták ki: A beteg nyugalmát az éjjel nehéz lélegzés

és velejáró általános nyugtalanság zavarta meg több ízben. A szív működése még itt-ott izgatásra szorul. A beteg étvágya állandóan jó. (M. T. I.)

Osztrák-magyar segítő-egyesület bálja.

Páris, június 12. Az osztrák-magyar segítő-egyesület tegnap a Palais d'Orsay-szállóban jótékonycélú bált rendezett, a mely nagyon fényesen folyt le. A bál védnöke, *Wolkenstein* grófné gyöngékedése miatt nem jelenhetvén meg, helyette *Radolin* herceg német nagykövet neje vállalta el a védnöki tisztet a diplomáciai, a francia arisztokrácia és az osztrák-magyar kolónia köréből való bálanyák élén. A bálon, a mely nagy jövedelmet hozott a jótékonycélra, jelen volt *Wolkenstein* gróf nagykövet, *Dumba dr. követ*, az osztrák-magyar nagykövetség többi tagjai, sok diplomata és igen sokan a francia társaságból és az osztrák-magyar kolóniából. (M. T. I.)

A pestis.

Dunkerque, június 12. Az Indiából ideérkezett *City of Perth* gőzösön két ember bubopestisben meghalt.

Athén, június 12. A Konstantinápolyból jövő *Cambodge* gőzösön, amely a pierusi kikötőt érintette, gyanus megbetegedést konstataáltak. A hajó, amelyet a görög hatóságok nem eresztettek be a kikötőbe, folytatta útját *Marseille* felé. (M. T. I.)

Botrány a Reichsrathban

Bécs, június 12. (Saját tud. távir.) A Reichsrath mai ülésén tárgyalták a Duna gőzhajósági társaság szerződésének meghosszabbítását. *Berger* képviselő az egész társasági intézményt hevesen támadja, melynek során illetlen kifejezések és óriási botrány keletkezett. Körbernek *pofonokat* ígérnek és gyávának nyilvánítják, mert a társaság magyar igazgatója ellen nem indít akciózt.

Az új tuniszi bej beiktatása.

Tunisz, június 11. Ma iktatták be méltóságába az új tuniszi bejt, *Mohamed el Hadi* herceget. A beiktatás a trónteremben ment végbe *Piebon* főrezidens és személyzetei valamint a hatóságok jelenében. *Piebon* a francia kormány nevében részvétét fejezte ki *Szidi Ali* bej halála alkalmából, azután Franciaország nevében beiktatta az új bejt és annak a reményének adott kifejezést, hogy az új uralkodó épp úgy, mint elődje, az igazságnak, a polgárosodásnak és a haladásnak fogja szentelni életét. Az új bej azt válaszolta, hogy hiven fogja követni atyja politikáját.

A búr békekötés után.

London, június 13. A gyarmati hivatalnokok tiszteletére tegnap este adott lakomán *Chamberlain* beszédet mondott, amelyben azt hangoztatta, hogy a békekötés mind a két félre tisztességes. Anglia mindent elért, a miért harczolt. Az ellenséggel szemben — ugymond — nagylelkűek voltunk mindenben, a mi a személyes és magánügyeket illeti. De semmi lényeges dologról le nem mondtunk és semmit sem tettünk, a mi a dél-afrikai kérdés esetleges megoldására

káros lehetne. A feltételek elfogadásának módja kedvező előjel a jövőre nézve. A birodalom megerősítése érdekében sokat tettünk.

New-Castle, (Natal) június 11. *Litleton* tábornok, aki lemondott a natali csapatok parancsnokságáról, hogy legközelebb átvegye egész Dél-Afrika főparancsnokságát, — tegnap elutazott. (M. T. I.)

Firmilián fölszentelése.

Konstantinápoly, június 11. Azzal a Szalonikiból származó hírrel szemben, hogy ott már felszentelték *Firmilián* püspököt, újabb jelentések azt mondják, hogy Szaloniki görögkeleti lakossága ellenszegül a fölszentelésnek. A patriarkátus azonban nem kapott erre vonatkozólag közvetlen jelentéseket. Ugy látszik, hogy az erről szóló táviratokat nem továbbították. (M. T. I.)

Családi dráma.

Budapest, június 12. (Saj. tud. táv.) Makóról tudósítónk egy véres családi drámáról ad kirt. *Gera János* szabadságot katoná meglátogatván szüleit, egy kis apróköltsége takart az öregektől kicsikarni, amit azonban azok megtagadtak. A fiu erre fejszévével támadta meg szüleit, majd a kazlat is felgyújtotta. A hombárba menekült apa az éppen kéznél levő fegyverrel a feléje tartó fiát lelötte. Az eset óriási izgalmat szült. Az apát letartóztatták.

Kína.

Peking, június 11. *Satow* brit értesítette a többi követeket, hogy Anglia kész hozzájárulni a Kínával szemben támasztott követelések leszállításához és ezeket a követeléseket a hadikártérítés összegével összeegyeztetni. A kínaiaknak azzal a követeléssel szemben, hogy a hadikártérítést ezüstértékben fizethessék, a követek ragaszkodnak az aranyértékben való fizetéshez. (M. T. I.)

Szigligeti-Színház.

Folyószám 253.

Pótbérlet —.

Holnap, szombaton, 1902. június 14-én

Fedák Sári felléptével

Három pár czipő.

Életkép.

Mersékellen felemelt helyárákkal.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Kezdeté 7 és fél órakor, vége 10 órakor.

Holnapután vasárnap, június 15-én

Lotti ezredesei.

Operette.

REGÉNY-CSARNOK.

Tűzzel-vassal.

Irta: Stenkiewicz Henrik.

18.

Skrzetuski nem felelt. Tudta ő nagyon jól, hogy ki ez a Bohun? Tudta, hogy ő a kozákok főemberei között a legkiválóbb s nevét, amely a Dnyeper mindkét partján szájról-szájra járt, ő is sokat emlegette már. Hiszen Bohunról hősi éneket daloltak a vásárban a vak hegedűsök s a

fonóban róla beszéltek csodás kalandokat a lányok. Azt senkisé sem tudta róla, hogy kinek a fia s hogy merre van a hazája. De a bizonyosnak látszott, hogy a pusztában dajkálták s hogy az erdőben, a vizek hátán és a rónaságokon játszotta át gyermekéje idejét. Kicsi korában összenőt már a természettel, mert béke idején járt a halászkokkal és a vadászokkal s hónapokig élt a mocsarak között. Ott nőtt föl a vad mezőségen, a tatárok istállóiban, ott nevelkedett a rablók harczaiban.

Valahányszor beültek a tatárok az oláhok földjére: velők volt. Velők volt Bialogradban és velők ment tülajon a Fekete-tenger felé. Nem is tudta talán, hogy lehet másként is élni, mint lóháton és a pusztában, a tűzrakások mellett.

A rónaságon lakók büszkék, szerették, követték őt, s ő mindannyiokon túltett bátorság dolgában. Még arra is kész lett volna, hogy a khán ellen induljon, s meggyújtsa a szakállát, amely az övéig ért alá. A gyujtogatásban mester volt, faluk, városok hamvadtak porrá a kezétől, a lakosokat pedig mind egy szálal kivégeztette, a foglyul ejtett törököket két vadparipa közé kötöztette, pusztított mindenfelé, mint valami rettenetes zivatar, s úgy kaszált az emberek sorában, akár maga a nagy kaszás, a Háml. A tengerre is kimerészkedett, s mint a macska, úgy kuszott föl a törökök gályáira. Csupa hőstett volt mindez, de szinte az örülettel határos. És minden sikerült neki és semmi se vesztett rajta. Pajásai ott senyvedtek a stambuli börtönökben, a gályarabok között is sok volt a régi cimborája, ő rajta fegyver sem fogott. Rengeteg sok zsákmányt ejtett, s a rabított kincseket a Dayeper bozótaiban rejtette el. De azért megvetette a drágaságokat s néha a sárba taposva a legdrágább szőnyegeket, aranyos szövetből vettett almot az istállójába a barmoknak, kátrányban hentergett, amikor a damasztuha volt a testén. Egy helyen sem időzött sokáig, mint a hirtelenjött zivatar, hamar tovább is vonult. Nagy ellentmondások voltak a gondolataiba. Néha ott dözsölt Gehrinden és Cerkassiban a legaljasabb társasággal, máskor azoaban, mint valami jámbor remete, elvonult a pusztába és gyökerekből táplálkozott. Olykor körülvettette magát vak hegedűsökkel, akik elé, miután az egész éjszakán át szótlanul hallgatta a dalolásukat, varokkal szórta az aranyat. A nemesek sorában ő volt a legbőkezőbb gavalier, a kozákok között a legvadabb kozák, a lovagok között a legbátrabb lovag és a zsványok között se voltott szegény. Sokan eszelősnek tartották, s annyi bizonyos, hogy fékezhetetlen, szenvedélyes és ingadozó volt a természete. Maga se tudott volna számot adni arról, hogy voltaképpen miérei is él ő itt a földön? Czejjai vannak-e? Valami gondolat, valami szándék vezet-e? Csak élt a pusztában, a vinarok közepeiben, a harcok tömekegében, ontodat nélkül. Nem volt olyan, mint a cimborái, akik csak rabolni tudtak és pedig tatártól, vagy a saját véreiktől egyaránt — de uri módon élni utat. Ő is rabolt ugyan, de azért erősebben ment háborúba, ahol a legnagyobb szeszakosságot is befűdi a hőstett szine és neve. Szerette a veszedelmes kalandokat a veszedelem miatt is, mely jobban izgatta és eszabította őt, mint a várható zsákmány; nem furakodott, két kézzel szórta az aranyat. Így lett a legnépszerűbb a kozákok főemberei közül s a nép dalokban dicsőítette a nevét. Voltaképpen csak alkaptányja volt még a perejzlavi kozáksapatoknak, de minthegy az öreg Loboda törődött, öreg ember létére már nem vehette föl a versenyt vele, mindenki kapitánynak czimezte s őt tekintették a kozákok igazi parancsnokának.

Skrzetuski mindezt jól tudta s amikor olyan fitymálva kérdezte az özvegy herczegasszonytól, hogy Bohun nem valami szolgálatában álló személy-e, szándékosan tette ezt. Ha már nem a kardjával, hát legalább a szavával akart megfizetni a Bohun vakmerőségeért. Tudta, hogy ez a vágás is az elevenig ér. A vér háborogva kavargott ereiben s elhatározta, hogy nem hagyja annyiban a dolgot; bizott magában, hogy kettejük közül ő lesz az erősebb. Azt tudta, hogy merészség, elszántság és a veszedelem szeretetének a dolgában egyenrangú ellenfélre talált. Legjobban szeretett volna utána-

iramodni Bohunnak, de a Helena közeléből mégsem tudott eiszakadni.

E közben elérték Roslogihoz. Az erdő elmaradt mögöttük, s barátságosan intettek feléjük a Kurcevicek ősi fészkeiből a világos ablakok.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Ueich Jenő és Társa

Tőzsdé jelentés

A tőzsdéi eredeti átvizsgálás.

Budapest, június 12.

Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Államvasút	—
Rimautóközvetítő	509.50
Magyar bank	472.—
Szállásár	—
Wagon-költség	—

Helyesítések

Budapest, június 12.

Buza októberi	8.01
Buza áprilisi	8.98
Tengeri	5.36
Rozs októ.	6.53
Zab ápr.	6
Káposzta, szeptember	96

Hivatalos árfolyamok

Magyar aranyárjádék 4%	120.60
Magyar koronárjádék	97.95
Magyar vasúti kölcsönaranyárjádék 4%	119.—
Magyar vasúti kölcsön szombat 3 1/2%	100.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1878-ból	119.—
Magyar földteremtésügyi kötvény 4%	97.80
Italiárai jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-olasz államkötvény	97.50
Magyar nyeregtény-sorozat-kötvény	206.—
Tiszszabályozás szegedi sorajegyek költéséből	163.—
Osztrák áradékpapírban	101.80
Osztrák áradék csőtérben	101.80
Osztrák áradék aranyban	120.50
Osztrák korona járuléka	59.70
Osztrák államssorajegyek	153.—
Osztrák magyar bank részvény	16.—
Magyar hitelbankrészvény	709.75
Osztrák hitelintézet részvény	703.75
Párisi visó	95.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.07
Nemzetirodalmi márkta	117.35
Londoni visó	240.35
20 márkás arany	23.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Az árverelési küldöttség elnökétől.

14—15—16/1902. g. ü. szám.

Árverési hirdetemény.

Nagyvárad város tanácsától nyert megbízatásom folytán 1902. évi június hó 25-ik napján délelőtt 10 órakor a város ház nagytermében a következő, a város tulajdonát képező ingatlanok eladására, illetve bérbeadására árverést tartok.

I. A város tulajdonát képező Széchenyi-téri 14/343—5. számú magtárhelyiségnek bérlete. A bérleti idő 1902. évi július hó 1-ső napjától 1903. június hó 30-ig terjedő egy év. Kikiáltási ár 2140 korona. Bánatpénz 525 korona.

II. A Zöldfa alatti 8. számú bálhelyiség bérbeadása, a bérlet azonnal átvehető s tart 1908. évi október hó 31-ig, kikiáltási ár 1100 korona évi bér s a feltételekben körvonalozott egyéb mellékszolgáltatások teljesítése.

III. A »Fekete Sas« alatti 5. és 6. számú bálhelyiségek bérbeadása, ezen bérlet 1903. május hó 1-én kezdődik s tart 1908. évi április hó 30-ik napjáig, a kikiáltási ár 4406 korona évi bér s a feltételekben körvonalozott egyéb mellékszolgáltatások teljesítése.

IV. Az új sertésvásártéren tervezett italmérési helyiség bérlete az ide vonatkozó külön feltételek alapján.

V. A város tulajdonát képező, a nagyvárad 3174. számú telekkönyvi betétben 5407. és 5408. hrsz. a. felvett »bihari Hágó korcsma« magánjellegű árverésen leendő eladása. Az ingatlan kikiáltási ára 4440 korona, melyen alul az ingatlan eladatni nem fog. Bánatpénz 440 korona.

VI. A város tulajdonát képező, a nagyvárad 3174. számú telekkönyvi betétben 7652—7653—7654 hrsz. alatt felvett »Volfi korcsma« magánjellegű árverésen leendő eladása. Kikiáltási ár 4000 korona, melyen alul az ingatlan nem fog eladatni. Bánatpénz 400 korona.

Árverelni lehet szóval vagy zárt ajánlat útján. Zárt ajánlatok azonban csak az árverés megkezdéséig adhatók be.

Árverelők tartoznak a fent kitett bánatpénzt az árverés megkezdése előtt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban, az árverelő küldöttség elnökének kezeihez letenni, vagy egy koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlataikhoz készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban, vagy a városi pénztár által kiállított letéti jegyet csatolni.

Az árverési s árlejtési feltételek alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők s szóbeli ajánlattevők azokat az árverés, illetve árlejtés előtt aláírni kötelesek, zárt ajánlattevők pedig ajánlataikban világosan kitenni tartoznak, hogy azokat ismerik s magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

Ajánlattevőt ajánlata azonnal, Nagyvárad városát azonban a törvényhatósági bizottságnak ide vonatkozó jogerős határozata kötelezi. A város fentartja magának a jogot, hogy a beadott ajánlatok közül szabadon választhasson, esetleg az árverés eredményét megsemmisíthesse s új árverést rendeljen el, vagy a beadott ajánlatokat mellőzve az értékesítés iránt tetszése szerint intézkedhessen.

Nagyvárad, 1902. június hó 12-én.

Komlóssy József,

jog- és gazdaságügyi

tanácsnok,

mint az árverelési küldöttség

elnöke.

212

Kálmán Sándor

ékszerész,

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Állandó nagy raktár:

Drágakövek, ékszerek, arany- és ezüst ajándéktárgyak, ezüst evőeszközök és minden e szakhoz tartozó áruból.

Legszolidabb szabott árak.

Mindennemű alakításokat és javítást elvállal.

Telephon 409. szám.

150

A nagyvárad kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól.

9470—1902-ik szám.

Hirdetmény.

Tasádfő, Szt. Elek, Kopacsél községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítettén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy

1. mindazok, a kik az 1886: XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. pontjában és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzése érvénytelenségét kimutatják, e végből törleési keresetüket, azok pedig, a kik valamely teherátvitelének az 1886: XXIX. t.-cz. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1903. évi január hó 2-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított keresetük annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ai eseteiben — ide értve az utóbbi szakaszban az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzetése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1903. évi január 2-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a fentebbi 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a be-

tétek tartalma előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek találják, e tekintetben felszólításukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz 6 hónap alatt, vagyis az 1903. évi január hó 2-ik napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulása után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személy jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adnak át, — hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt a nagyvárad kir. törvényszékénél, mint telekkönyvi hatóságnál 1902. évi június hó 5-én.

Debreczeni

kir. törvényszéki bíró.

211

1777—902. T. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy T. Thúry Ignác végrehajthatónak Bogye Prekup végrehajtást szenvedett elleni 22 kor. tőke követelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a vaskóhi kir. járásbírósa területén levő Gyigyisény községben fekvő a gyigyisényi 60. sz. tkvben A. I. 17—32. rmdsz. alatt foglalt ingatlanra az árverést 1301 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte s hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. évi június hó 27. napján délelőtt 9 órakor Gyigyisény község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 130 kor. 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Belényesen, a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál, 1902. évi márczius hó 22. napján.

Lukács,

kir. albiró.

210

Tisztelettel értesítjük a n. é. fogyasztó és elárúsító közönséget, hogy a

tápláló és üdítő

**Dréher-féle
maláta-sört,**

palackban, mai naptól kezdve

naponként friss töltésben

forgalomba bocsátjuk, 10 üvegtől kezdve házhoz szállítjuk.

Viszont elárúsítók árendeményben részesülnek.

BOGNÁR ÉS SZÁNTÓ.

209

Lapunk kiadóhivatala útján megrendelhető csekély havi részletfizetés mellett.

Franklin Társulat kiadása

MAGYAR REMEKIRÓK

A magyar irodalom főbb művei.

Csak a Franklin-féle **MAGYAR REMEKIRÓK** gyűjteményében található a magyar klasszikusok összességét, mivel Arany János, Arany László, Bajza József, Czuczor Gergely, Garai János, Kemény Zsigmond, Szigligeti Ede, Tompa Mihály, Vörösmarty Mihály, Vajda János műveinek kiadási joga a Franklin Társulat kizárólagos tulajdonát képezi és azokat más kiadó ki nem nyomathatja.

Minden remekíró munkáit egy kiváló magyar író látja el bevezető méltatással és életrajzzal.

**KEDVEZMÉNY
A MAGYAR REMEKIRÓK
MEGREDELŐINEK.**

Shakspere összes színműveinek új 6 kötetes kiadását, melynek bolti ára, a Magyar Remekírók-éval azonos díszes kötésben, 30 korona, a Magyar Remekírók megrendelői 20 koronáért kapják. Ez az egyedüli teljes magyar fordításában s mint ilyen, méltó kiegészítője a Magyar Remekírók-nak

A Magyar Remekírók első 5 kötete (I. sor.) már megjelent; félvekenként jelenik meg egy-egy ötkötetes sorozat.

A Magyar Remekírók 3 koronás (Shakspere színművel együtt 4 koronás) havi részletfizetés mellett rendelhetők meg e Rendelő-lap útján, mely kivágandó és megfelelően kitöltve beküldendő a „TISZÁNTUL” kiadóhivatalához.

A magyar nemzeti irodalom kincsesházát képezi a Magyar Remekírók 55 kötete, melyben benn van az összes magyar klasszikusok minden maradandó alkotása. — A magyar klasszikusoknak ez első és egyöntetű összkiadásának ára 55 kötetben, díszes vászonkötésben **220 korona.**

Ezekon kívül benn lesznek a **MAGYAR REMEKIRÓK** könyvtárában: Balassa Bálint, Berzsenyi Dániel, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály, Deák Ferencz, Eötvös József br., Fazekas Mihály, Gyöngyössi István, Gvadányi József, Kármán József, Kazinczy F., Kisfaludy Károly, Kisfaludy Sándor, Kölcsey Ferencz, Kossuth Lajos, Madach Imre, Mikes Kelemen, Pázmány Péter, Petőfi Sándor, Reviczky Gyula, Széchényi István gr., Teleki László gr., Zrínyi Miklós, Népies Lyra, Népballadák, Kuruczoköltészet.

RENDELO-LAP.

A «TISZÁNTUL» kiadóhivatala útján ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytárs.-tól Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

- a) A «Magyar Remekírókat» 55 kötetben 220 kor.-ért, fizetendő sorozat-
tonként 20 korona utánvétellel.
b) A «Magyar Remekírókat» és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő sorozat-
ként 20 korona utánvétellel.
c) A «Magyar Remekírókat» és Shakspere műveit 240 koronáért, fizetendő 4 koronás havi
részletekben.
d) A «Magyar Remekírókat» Shakspere nélkül 220 koronáért, fizetendő 8 koronás havi
részletekben.

A gyűjtemény első sorozata megjelent, félvekenként jelenik meg egy-egy 5 kötetes sorozat.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztáránál Budapesten fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárat s le nem fizetett részleteket a Társaságnak jogában áll, a portóköltéség hozzászámítása mellett, postai megbízással beszélni. A részletek elmulasztása esetében a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékessé válik. A vételár első részlete az első szállításkor utánvétetik.

Lakás és kelet:

Név és állás:

Olvasható aláírást kérünk.